



PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

privind adoptarea opiniei referitoare la

Comunicarea comună a Comisiei Europene și Înaltului Reprezentant pentru afaceri externe și politica de securitate către Parlamentul European și Consiliu - O abordare strategică privind reziliența în cadrul acțiunii externe a UE JOIN(2017) 21

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 160 - 185 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Luând în considerare opinia nr. 4c-19/ 415 adoptată de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 31 octombrie 2017, Camera Deputaților:

1. În act de împrejurare că inițiativa instituțiilor europene de a acorda rezilienței un rol sporit este motivată de amplificarea presiunilor, șocurilor, crizelor care, devenind o normalitate la nivel global și amenințând să se transforme în fenomene catastrofale, depășesc capacitatea de soluționare a oricărui stat.

2. Consideră că axul principal în arhitectura rezilienței ar trebui să fie asigurarea dreptului la viață și, în consecință, construcția rezilienței ar trebui să se concentreze pe gestionarea celor mai mari riscuri pentru însăși existența oamenilor; în această construcție, în plan secundar s-ar situa riscurile pentru confortul oamenilor și, în planurile următoare, și riscurile care nu afectează în mod direct viața oamenilor; iminența producerii riscurilor și nivelul acestora pot contribui la clasificarea lor și, implicit, la stabilirea nivelului de alertă, a urgenței și intensității măsurilor.

3. Recunoaște că dezvoltarea și progresul către democrație, pace și securitate nu constituie un proces liniar și că, în ultimii ani, s-a accentuat percepția că aceste progrese nu sunt ireversibile.

4. Recunoaște că buna guvernare este cel mai puternic instrument pentru sporirea rezilienței și că guvernele, având responsabilitatea principală de a răspunde nevoilor populațiilor lor, au și responsabilitatea principală pentru integrarea rezilienței în cadrele de politică naționale și locale ale fiecărei țări, în timp ce Uniunea Europeană, cu prerogative limitate în politica externă, poate sprijini doar consolidarea rezilienței; observă, totuși, că dacă se dorește o interpretare multilaterală a noțiunii de reziliență și inserarea sa în toate politicile relevante ale Uniunii, atunci reziliența se aplică și în politici în care Uniunea are competențe importante.

5. Având în vedere contextul fluid de provocări și riscuri globale descris în strategia globală a Uniunii Europene, salută eforturile făcute la nivel european pentru consolidarea și pentru o abordare strategică a rezilienței, menită a spori impactul acțiunii externe a Uniunii și a sprijini progresele UE în ceea ce privește dezvoltarea, ajutorul umanitar și obiectivele de politică externă și de securitate, precum și demersul de integrare a rezilienței în politicile orizontale ale Uniunii.

6. La act de caracterul multidimensional – uman, economic, de mediu, politic, de securitate și societal - al rezilienței și salută faptul că această noțiune dobândește importanță în politica externă și de securitate a UE, în cooperarea pentru dezvoltare și în cadrul ajutorului umanitar.

7. Admite că este necesar să se treacă de la menținerea sub control a crizelor actuale la o abordare mai largă, politică, bazată pe mobilizarea coerentă a resurselor diplomatice ale Uniunii și ale statelor membre, a asistenței acordate de Uniunea Europeană, o abordare structurală care să pună accentul pe anticipare, prevenire și pregătire, mai ales în ceea ce privește securitatea energetică, amenințările hibride și comunicarea strategică.

8. Apreciază că exploatarea dimensiunii transformatoare a rezilienței reprezintă un element esențial pentru succesul înglobării sale în acțiunea externă a Uniunii și că acest succes va conduce în cele din urmă la o adevărată „cultură a rezilienței”; semnaleză totuși că reziliența nu este un panaceu universal și că pentru a fi credibilă, va trebui să-și marcheze, cât se poate de exact, limitele.

9. Apreciază definiția dată rezilienței în concluziile Consiliului din 2013 drept „capacitatea unei persoane fizice, a unei gospodării, a unei comunități, a unei țări sau a unei regiuni de a se pregăti, de a rezista, de a se adapta și de a-și reveni rapid din situații de stres și de șoc, fără a compromite perspectivele de dezvoltare pe termen lung”, dar atrage atenția că în Comunicarea comună, reziliența apare ca o imagine caleidoscopică atunci când este înțeleasă în sens larg, iar tentativele de structurare par lipsite de șanse, întrucât nu se pot determina constantele rezilienței, pe domenii și paliere de generalitate; astfel, constată că apar semnificații contradictorii ale rezilienței, în măsura în care aceeași acțiune poate spori reziliența într-un sistem de referință, dar o va slăbi în alt sistem de referință; observă că în detaliile sale, procesul de asigurare a rezilienței induce situații paradoxale, de vreme ce sunt domenii și situații în care se poate opera relativ facil cu noțiunea de reziliență, dar sunt și alte numeroase domenii și situații în care nu se poate opera cu această noțiune, întrucât aceeași acțiune poate produce, concomitent, efecte pozitive și negative asupra rezilienței unor componente diferite ale aceluiași sistem.

10. Atrage atenția că, dintr-un anumit punct de vedere, reziliența se poate consolida și prin renunțarea la principii fundamentale ale Uniunii Europene, adică la solidaritate, la cooperare loială, prin mijloace oneroase, neconforme dreptului internațional, legilor sau bunelor practici în raporturile dintre state, prin acorduri care dezavantajează flagrant statele membre din Uniune sau din alte organizații internaționale create, printre altele, și pentru a furniza reziliență.

11. Remarcă dificultatea de a organiza conținutul referitor la asigurarea rezilienței, din cauza abordării sale la intersecția unor discipline diferite cum sunt economia, politica, geopolitica, diplomația, sociologia, psihologia socială, psihologia individuală etc.

12. Notează că există o presiune constantă asupra respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, provocări legate de demografie, schimbări climatice, mediu sau migrație, șocuri economice, eroziunea coeziunii în societate, conflicte, extremism violent și acțiuni ale puterilor externe.

13. Susține consolidarea angajamentului față de o vecinătate care se extinde până în Asia Centrală, cu scopul de a asigura faptul că atât Uniunea, cât și țările partenere învecinate își păstrează libertatea de a face propriile alegeri politice, diplomatice și economice, reducând posibilitățile de presiuni sau de constrângeri externe.

14. Susține abordarea rezilienței din perspectiva unui concept politic construit pe valori, dar și dintr-o perspectivă practică, operațională.

15. Remarcă legarea operaționalizării conceptului de reziliență de alocările pentru partenerii externi ai Uniunii Europene, atât prin instrumente financiare existente, cât și prin planificarea alocărilor pe domenii, în viitor.

16. Observă că, deși dimensiunea de securitate a conceptului de reziliență nu este ambițioasă în raport cu terții, rămânând în esență conectată la asistența pentru dezvoltare și la cea umanitară, oferă totuși posibilitatea de a promova, în raport cu aceștia, experiența Uniunii în plan intern în domenii în care articularea aspectelor externe cu cele interne este esențială, precum amenințările hibride, contraterorism, etc.

17. Notează menținerea acțiunii de consolidare a rezilienței în sfera unui proces fără un început sau final clar, un proces continuu, de îmbunătățire a capacității de a gestiona schimbarea în general și de a depăși presiunile și crizele.

18. Recunoaște succesul Uniunii Europene în adaptarea politicii sale externe la evoluția mediului internațional, dar subliniază că acest succes se raportează la dimensiunea puterii necoercitive „soft power”, unanim apreciată, în timp ce pe ansamblu, Uniunea Europeană nu poate determina un anumit curs în evoluția unor fenomene globale cum sunt proliferarea armelor nucleare, războiul hibrid, imigrația ilegală, terorismul, criminalitatea organizată gravă etc.

19. Salutând inițiativa de organizare a răspunsului la „șocuri neașteptate sau presiuni recurente sau pe termen lung” avansat de Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant, atrage atenția asupra dificultății de a se stabili sisteme de referință, criteriile de evaluare valabile pentru domenii diferite, dar interconectate, formule pentru realizarea „acordului fin” în coordonarea acțiunilor din cadrul diferitelor „părți ale sistemelor complexe care reglementează și susțin statele, societățile și comunitățile”, cu atât mai mult cu cât sunt vizate și sisteme informale, „practici culturale sau soluții *ad hoc* la nivelul comunităților care completează capacitățile statului sau compensează absența acestora”.

20. Observă că rămân încă de clarificat concepte, interacțiuni, modalități de transpunere în practică a unor deziderate ambițioase; astfel, este dificil de evaluat cum va funcționa operaționalizarea și includerea aspectelor legate de consolidarea rezilienței în practică, în structurarea și implementarea unor politici.

21. Reține că demersurile pentru instituirea rezilienței pornesc de la premisa că nefiind posibilă evitarea tuturor riscurilor și crizelor, factorii de decizie trebuie să fie în măsură să realizeze o evaluare completă a riscurilor și vulnerabilităților, corelată cu pregătirea unor procese decizionale rapide; exprimă rezerve, totuși, față de fezabilitatea acestui deziderat, de vreme ce cunoașterea riscurilor este adesea blocată fie de lipsa accesului la informații clasificate, fie de dorința deținătorilor informației de a evita panica, fie de politicieni care, în dorința de a satisface cât mai mulți electori, recurg la alianțe de conjunctură, la nivel local, cu diferite comunități, având un istoric de acte antisociale grave, cum sunt crima organizată și terorismul, sau plasează interesele economice înaintea interesului public, de exemplu în ceea ce privește limitarea eliberării de substanțe toxice în natură sau a emisiilor de gaze cu efect de seră.

22. În acord cu Rezoluția Parlamentului European, reține faptul că o consolidare eficientă a rezilienței trebuie să recunoască importanța familiilor și să susțină capacitatea acestora de a absorbi șocurile.

23. În acord cu Rezoluția Parlamentului European, admite că dezvoltarea rezilienței comunităților și promovarea unei culturi a pregătirii în fața dezastrelor reprezintă elemente-cheie în creșterea rezilienței, în ansamblu.

24. Observă că în societățile cu o organizare socială superioară bazată pe democrație, stat de drept și libertăți civile, aceasta nu reprezintă un suport suficient pentru asigurarea rezilienței statelor și că se impun tot mai mult, ca puncte de sprijin, diverse componente ale cunoașterii, creativitatea, inovarea, performanțele în materie de guvernare și calitatea administrației publice, sau situații conjuncturale imposibil de anticipat; crede că ar fi util un „atlas al rezilienței” pe state membre, care să descrie elementele determinante și contribuția acțiunii administrației naționale și a celei europene.

25. Își exprimă regretul față de menținerea peste milenii a puterii militare și guvernării autoritare ca factori influenți asupra rezilienței, dar și față de absența abordării acestui subiect de către Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant; pentru buna înțelegere a situației rezilienței Uniunii și statelor membre din perspectiva puterii militare, încurajează Comisia Europeană și Înalțul Reprezentant să prezinte o analiză a raportului de forțe la nivel european și transatlantic și să prezinte un inventar al acordurilor din domeniu, precum și al eventualelor măsuri propuse statelor membre parte în astfel de acorduri.

26. Cu toate că în comunicarea comună se pune accentul pe îmbunătățirea rezilienței statului și societății, remarcă o oarecare extensie spre abordarea rezilienței în zona persoanei și semnalează dificultatea unei astfel de abordări, întrucât factorii determinanți țin de structura psiho-socială a fiecărui individ, iar curajul, inteligența, discernământul, capacitatea de adaptare, rezistența la stres și multe altele asemenea caracteristici personale nu pot face obiectul unui algoritm utilizabil în scopul realizării obiectivului comunicării comune; aceeași problemă poate fi transpusă și la nivelul comunităților și chiar al popoarelor, care au caracteristici, uneori greu de definit, susceptibile de a produce efecte în materie de reziliență.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 7 noiembrie 2017, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**p. PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Petru - Gabriel VLASE



București, 7 noiembrie 2017

Nr. 80.

Departamentul legislativ,
Șef departament
Georgică Tobă

